

Yapay Demokrasi Çin'e Karşı (1)

İçeriği Yazan: [F. William ENGDAHL](#) [1] Zaman: Cts, 18/09/2010 - 23:30

Yazar Adı: F. William ENGDAHL

Çeviren: Deniz

UÇLUOK

“Avrasya topraklarındaki gücün dağılımı Amerika’nın küresel üstünlüğü konusunda belirleyici öneme sahip olacak...” (Zbigniew Brzezinski)

“Adamına Göre Muamele...”

ABD’nin Çin Halk Cumhuriyeti’ne karşı askerî ve jeopolitik stratejisi 1945’ten 2008’e kadar asla ana hedefinden sapmadı. Ancak taktikleri **“sopa”** ile **“sopa ve havuç”** diplomasisi arasında çeşitlilik gösterdi. İlki doğrudan askerî tehdit kullanırken, ikincisi biraz daha baştan çıkarıcı bir şey kullandı. Ancak tümü de Çin egemenliği için tehlikeli idi. Amerika’nın her dâim **“böl ve yut”** stratejisi her zaman geçerli oldu.

Bu stratejinin kökleri, İngiliz Kraliyet Coğrafyacısı **Sir Halford Mackinder**’in önermelerine uzanmaktadır. Mackinder için hem İngiliz, hem de daha sonra Birleşik Devletler’in esas hedefi, dış ve askerî siyaset, Avrasya

topraklarının iki büyük gücü olan Rusya ve Çin arasında doğal ya da suni bir birliği engellemek idi. (1)

Dış İlişkiler Konseyindeki (CFR) Amerikan siyaset elitleri Mackinder'ın jeopolitik stratejisinde eğitim görmüşlerdi. Nixon'un 1972'deki Çin'e karşı siyaset değişikliğini hazırlayan Henry Kissinger'ın yardımcısı olan Pekin eski Büyükelçisi Winston Lord, Pekin eski CIA yöneticisi ve Büyükelçisi George Herbert Walker Bush; ve Bush'un CIA'dan uzun dönem dostu, Çin Büyükelçisi, James R. Lilley. Hem Dış İşleri Bakanı Henry Kissinger, hem de Ulusal Güvenlik eski Danışmanı Zbigniew Brzezinski Mackinder'ın jeopolitiğinin savunucularıydılar. Âşikâr nedenlerden ötürü onların Mackinder'a ne kadar borçlu oldukları pek dillendirilmezdi. (2)

Savaş sonrası Amerikan siyaset yapıcıları az sayıdaki bazı seçkin ailelerden seçilirdi. Bunların çoğunluğu Rockefeller ailesinin çevresindeki etkili gurubun bir parçasıydı. Özellikle de John D. III ve banker kardeşi David Rockefeller. Savaş Sonrası Çin siyasetini belirleyen de özellikle bu gurup oldu.

Amaçları, Asya'da ve özellikle de Avrasya'da bir **"Gerilim Stratejisi"** sürdürmektir. Örneğin Japonya'yı eğer Amerikan siyasetini izlemezse askeri korumadan mahrum bırakmakla tehdit edecek, Çin'i de ABD'den fason iş yaptırıp ayartarak aslında başarısız Amerikan üreticilerine büyük kârlar sağlayacaklardı.

Kullanılan taktikler ne olursa olsun, ABD'nin Çin siyaseti, Asya'nın muhtemel iktisadî dev gücü olan Çin üzerinde denetim sağlamaktır: Enerjisi, gıda güvenliği, ekonomik gelişimi, savunma politikası...kısacası geleceği üzerinde.

Birleşik Devletler silâhlı kuvvetlerinin 2007 itibarıyla Irak ve Afganistan'daki kötü sonuçlar doğuracak olan işgallere fazlasıyla kendini kaptırması nedeniyle ABD'nin Çin'i kontrolü giderek zorlaşmaya başlıyordu.

Vaşington'un siyaseti, her ne kadar hâlâ Amerikan askerî tahakkümünün artırılmasına dayalı idiyse de, Çin ve onun dış siyasetini denetleme girişiminde psikolojik (ruh bilimsel) ve iktisadî savaş silâhı olarak, giderek artan oranlarda, **"insan hakları ve demokrasi"** maskesi arkasına gizlenmek oldu.

Africom:

Pentagon'un "Kaynak Savaşları" Stratejisi

Çin, Kasım 2006'da 45 kadar Afrikalı devlet başka-nının katıldığı daha önce eş benzeri görülmemiş bir ekonomik işbirliği, yatırım ve ticaret zirvesine ev sahipliği yaptı. Vaşington Çin'in Afrika'daki yeni girişimine fazla sessiz kalmayacaktı. Haziran 2007'de Almanya'nın Stuttgart kentinde Bush yönetimi kıdemli Pentagon yetkililerine özel bir Afrika biriminin (**AFRICOM**) kurulması için yetki verdi.

Neden elli yıldan fazla bir süredir -Güney Afrika ya da petrol zengini Nijerya, Angola ve Mozambik hariç- Afrika'yı yok sayan Vaşington şimdi Afrika'ya

böylesine önem veriyordu? Ve neden ABD bu kıtada özerk bir askerî karargâh için ek masraf yapmaya gereksinim duyuyordu?

Afrika'da 53 ülkeyi vuruş menzilinde olan ayrı bir askeri birimin konuşlandırılması için sebep **"Terörizm"** miydi? Hayır. AFRICOM'un kurulması Vaşington'un Afrika'daki hammaddeler üzerindeki kontrolü giderek kaybetmesine karşı verdiği tepkiydi. ABD'nin Afrika üzerindeki yeni ilgisinin nedeni terörizm değil, **Çin** idi.

1 Ekim 2008'de ABD'de çöken finans pazarlarının yarattığı karmaşanın tam ortasında Pentagon yeni askerî komutanlığı USA-AFRICOM ya da kısaca AFRICOM'u kurdu.

Amerika Birleşik Devletleri Afrika Komutanlığı (AFRICOM) Birleşik Devletler Savunma Bakanlığının yeni Birleşik Savaş Komutanlığıydı. 53 Afrika ülkesindeki ABD askerî harekâtları ve askeri ilişkilerinden sorumlu olacaktı.

Kaynak Savaşları:

"2008 Ordu Modernleştirme Stratejisi"

Bu yeni konuşlandırmanın tam açıklaması Penta-gon'un **2008 Ordu Modernleştirme Stratejisi** belgesinde yer almaktadır. Bu belge, ABD Ordu stratejisinin sadece dünyayı değil, tüm evreni denetlemek olduğunu belirtiyordu. Belgede **"Herhangi bir zamanda, yerde ve herhangi bir düşmana karşı, uzatılmış süreler boyunca tüm çatışma alanlarını tahakküm altına alabilecek seferî ve seferberlik dönemi niteliklerine haiz bir Ordu"** talep ediliyordu. (3) Belge şöyle devam ediyordu: **"Ordu, tedarik ve modernleşme çabalarını karşılıklı olarak birbirini destekleyen iki hedefe odaklamalıdır: Dengenin sağlanması ve Küresel Tam Hâkimiyet."** (4)

Tarihte hiçbir ordu bu kadar ihtiraslı olmamıştı.

"Ordu Modernleşmesi" ile Birleşik Devletlerin gelecekteki "otuz, kırk yıl" yeraltı kaynaklarını kontrol için sürekli savaşacağı öngörülüyordu.

Dahası ABD, Çin ve Rusya'ya açıkça atıfta bulunarak stratejik plânını şöyle açıklıyordu: **"Doğal kaynaklar ve deniz aşırı pazarlar için küresel anlamda yarıştığımız bir dönemde ortaya çıkan akranların sebep olduğu geleneksel güvenlik tehditlerine geri dönme olasılığımız var."** (5)

2008'de ekonomik büyüme açısından gezegendeki tek **"rakip"**, çarpıcı büyüme hedeflerini sürdürebilmek için petrol, metal ve diğer ham madde kaynaklarını güvence altına alabilmek için yeryüzünü arayıp tarayan Çin idi.

Askeriye ve enerji tedariği açısından ortaya çıkan olası tek **"yakın akran"** Rusya olabilirdi. Rusya ileri bir endüstriyel ekonomi için gerekli olan tüm hayatî kaynakların tedariğinde stratejik bir rol oynuyordu: petrol ve gaz, madenler ve diğer tüm ham maddeler. Rusya, Güney ve Güney Afrika devletleri dışında Birleşik Devletlerin doğrudan denetimi altında olmayan stratejik kaynakların ana tedarikçisiydi. Vaşington'un 1991'den beri Rusya'yı

kuşatmak için, NATO'yu kullanmaya yönelik çatışmacı siyasetinin arkasında Rusya'nın Afrika'da giderek artan rolü bulunmaktaydı.

Pentagon ve Vaşington siyasi çevrelerinde en çok korkulan, Rusya ve Çin'in ekonomik ve hatta askerî işbirliğini, büyük olasılıkla da **"Şangay İşbirliği Örgütü"** aracılığıyla, derinleştirmeleriydi. Zbigniew Brzezinski'nin dediği gibi eğer bu gerçekleşirse Birleşik Devletlerin küresel egemenliği temelinden sarsılacaktı. (6)

Pentagon'un **"2008 Ordu Modernleşme Stratejisi"**, Savunma Bakanlığı'nın uzun süreli stratejik plâncısı Andrew Marshall tarafından ayrıntılandırılan doktrinin bir uzantısıydı. Pentagon'a 1973 yılında getirilen RAND Şirketi kıdemli analizcilerinden Marshall'a, komuta zincirinde daha önce hiç duyulmamış bir statü verildi. Marshall, Pentagon komuta zincirinde hiçbir ara rütbe olmaksızın doğrudan Savunma Bakanına rapor veriyordu.

Marshall yıllar içerisinde 87 yaşına rağmen **"Askerî Meselelerde Devrim"** (RMA) dediği şeyi uygulayacak birçok izdeş yetiştirdi. Himâye ettikleri arasında Dick Cheney, Donald Rumsfeld, Paul Wolfowitz, Richard Perle ve daha sayısız savaş şâhini bulunmaktaydı. Rumsfeld ve Cheney'i 2001'de Rusya sınırına stratejik füze savunma sistemlerinin yerleştirilmesi için iknâ eden kişi Marshall'dı. Bu, Birleşik Devletlere uzun süredir hayalini kurduğu nükleer üstünlüğü, Rusya'nın nükleer bir ilk vuruş yapma ve karşılık verme kabiliyetini yok etme imkânı verecekti. (7)

Rusya'nın Güney Osetya'daki yüzeysel bir kışkırt-maya 2008'de çok sert tepki vermesinin asıl nedeni ABD'nin bu nükleer üstünlük arayışıydı; Bir diğer neden de, ABD'nin Ukrayna'yı NATO'ya sokma arzusu idi.

Marshall, Rumsfeld'in Irak savaşında felâkete dönen **"Elektronik Savaş Alanı"** stratejisinin mimarıydı: GPS yön bulma cihazlarıyla internete bağlı askerler kullanmak. Ancak eleştiriler, Başkanı Rumsfeld'i harcamaya ittiyse de, Marshall'a dokunulmadı ve Pentagon'da kaldı; işte o böylesine bir güce sahipti.

ABD Plânları "Sürekli Kaynak Savaşı"

Pentagon'un **"2008 Ordu Modernleştirme Stratejisi"** belgesi ABD Ordusunca resmi doktrin olarak çoktan benimsenmiş çok önemli stratejik ilkeleri ve varsayımları açığa çıkarıyordu. Önsözünde soğuk savaş sonrası bir **"Dâimî Savaş"** geleceği öngörüyordu.

Belgeden sorumlu olan Pentagon yetkilisi General **Stephen Speakes**, Sunuş kısmında şunları vurguluyordu:

Bu 2008 belgesi, daha önceki yıllardakinden oldukça farklıdır. Bu sene modernleştirme stratejimizin kısa bir tanımı ile doğrudan olayların kalbine nüfuz ediyoruz. Nihâî duruma ulaşabilmek için Ordu Tedarik Kurumunu nasıl kullanacağımızın hedefleri, yolları ve araçları: Askerlerin olası en iyi teçhizatla donatılmaları ve böylelikle Ordu'nun tek mil yeteneklere sahip dünyanın en üstün askerî gücü olması.

Amerika, gücümüzün sınanmaya devam edileceği dâimi bir çatışma çağında yer almaktadır. Bu savaşı kazanmamız için uzun soluklu donatılmış orduya ihtiyacımız var: Askerlerinin çatışma alanının tamamında görevlerini yerine getirebilmesi için her şeye sahip olan bir ordu.” (8)

Pentagon belgesi şunu vurguluyordu: **“Dâimî bir çatışma dönemine girdik... Soğuk Savaş döneminden çok daha belirsiz ve tahmin edilemez bir dönem bu.”**

Orta Doğu Boru Hatları ve Üsler

Belge, teröristlerin kitle imhâ silâhı kullanması gibi bilindik lâflarla dâimi savaşın plânlı döneminin ana hatlarını çiziyordu. Belge, Ford hükümeti döneminde Henry Kissinger’ın yayımladığı **“Ulusal Güvenlik Stratejisi Memorandumu - 200”**ünden (NSSM-200) bu yana ilk kez, ABD Ordusu resmî **“görevleri”** arasında hammadde açısından zengin ülkelerde nüfus kontrolünün de bulunduğunu belirtiyordu. (9)

2008 belgesi ABD ve müttefikleri için en önemli tehlikenin **“Nüfus Artışı”** olduğunu belirtiyor ve yer altı kaynaklarının kontrolü için savaşa çağıyordu. Belge her ikisini birleştirmişti:

Özellikle az gelişmiş ülkelerdeki nüfus artışı, hükümet istikrarını tehdit eden hükümet karşıtı ve radikal ideolojilerde gençlerin kümelenmesine neden olacak.

Artan nüfusun yol açtığı kaynaklar için rekabet daha fazla gıda, su ve enerji harcamasına neden olacak. Bu kaynaklar onları kontrol eden devletler ya da oluşumların güvenliği için bir kaldıraç olarak kullanılacak. (10)

Pentagon için iki resmi öncelik (kaynak zengini ülkelerde “Gençlerin Kümelenmesi” ve Rusya ile Çin’in geliştirmekte olan dünyanın gıda, su ve enerjisini kontrol etmesine engel olması) AFRICOM’un kurulmasının ardında yatan nedenlerdi.

ABD Dışişleri böylesi bir gücün gerekli olacağını daha önce hiç düşünmemişti, ya da hayal etmemişti. ABD Afrika’nın kaynaklarına sahip olduğunu düşünüyordu. Ancak, Pekin’in 2006’da 40’dan fazla devlet başkanını ağırladığı kabulün ardından George W. Bush AFRICOM’un oluşturulması için başkanlık emrini imzaladı.

Soğuk Savaş dönemi boyunca Afrika’nın devasa maden yataklarının ABD tarafından kontrolü Amerikalıların gizlice beslediği sivil savaşlar ve suikastlarla ya da İngiltere, Fransa, Portekiz, Belçika gibi eski zorba sömürgeci güçlerle işbirliği ile mümkün oluyordu. 43 Afrika devlet başkanının IMF şartları ya da Amerikalıların dayattığı kemer sıkma politikaları yerine milyarlarca dolarlık ticaret anlaşmaları öneren Çin tarafından saygı ve itibarla karşılanması Vaşington’u oldukça endişelendirdi. (11)

Çin devlet petrol şirketinin Sudan hükümetinden büyük bir araştırma imtiyazı kazandığı Darfur’dan Nijerya, Çad ve Güney Afrika’ya kadar Vaşington, Afrika boyunca artmakta olan Çin etkisini bertaraf etmeye çalışıyordu.

Üçüncü dünya ülkelerindeki nüfus artışını bir tehdit olarak belirleyen **“2008 Pentagon Strateji Belgesi”** gelecekteki savaşların nasıl yapılacağına dair bazı paradigma değişikliklerinden bahsetti:

“Ordu yakın zamanda yeni doktrini FM 3-0 Operasyonlarını açıkladı. Bu doktrin belirsiz bir gelecekte faaliyet için bir şablon sunar ve kurumlarımızda, eğitimlerimizde, önder yetiştirmede, personel politikalarında, tesislerde ve malzeme geliştirmedeki değişikliklerde esas itici güç olarak hizmet eder.

FM 3-0 komutanların saldırgan ve savunmacı operasyonlar ile istikrar ya da sivil destek operasyonlarını eş zamanlı olarak gerçekleştirmelerini kurumsallaştırır. FM 3-0 21.yy operasyonlarında toplumları ve farklı kültürleri yok edecek değil, onların içinde yer alacak askerlere gereksinim duyulacağı gerçeğini kabul eder.” (12)

Bir bakıma Pentagon, 2002 başlarında Irak ve Afganistan’da olduğu gibi çatışmanın yalnızca hava saldırılarıyla sınırlanması, Amerikalı askerlerin yerde tehlikeye girmemesi gerektiğini belirterek **“Vietnam Savaş Sendromu”**nun sona erdiğini resmî olarak duyuruyordu.

(Devam edecek...)

iletisim@PolitikaDergisi.com

Notlar:

(1) 1904’ten 1947’de ölümüne kadar hem Büyük Britanya, hem de daha sonra ABD’nin en etkili dış siyaset stratejistlerinden olan, Halford Mackinder meşhur Can Damarı teorisini formüllendirdi. Bu teoriye göre Avrasya kıtasının Rusya’da bulunan kalbinin coğrafi konumu Britanya’nın dâimi tahakkümü için en büyük engeldi. Tutkulu bir İngiliz emperyalisti olan Mackinder New York Dış İlişkiler Konseyi dergisinin Temmuz 1943 sayısında yer alan *Küresel Savaş ve Barışın Kazanılması* makalesinde, ortaya çıkan Amerikan İmparatorluğu için az bilinen ama oldukça etkili bir siyasi tavsiye yazdı. Bu makaleye göre Birleşik Devletler İngiltere’nin halefi olarak küresel egemenliğe yükselecekti. Mackinder 1904’te yazdığı devrim niteliğindeki tezine atıfta bulunarak İngiliz egemenliğine tehdit olabilecek bir Alman ve Rus ittifakından bahsetti. (İngiliz diplomasisi II.Paylaşım -Dünya- Savaşı’nda Hitlerin doğuya ilerlemesini teşvik ederek bunu engellemeye çalışmıştı). Mackinder’a göre Rusya’nın Can Damarı olarak merkezi ya da oyun kurucu rolünü ele geçirebilecek, İngiliz egemenliğine eş değer bir diğer güç daha vardı: “Çinliler örneğin... Rus İmparatorluğunu yıkıp topraklarını fethederek dünyanın özgürlüğüne sarı bir tehlike teşkil edebilirlerdi çünkü büyük kıtanın kaynaklarına ulaşmak için bir de okyanus sınır açacaklardı.” 1943’te Mackinder ve Amerikalı çalışma arkadaşları Birleşmiş Milletler’in yapısını plânlarken Çin’in Sovyetler Birliği Can Damarına karşı dengeleyici rol oynayacağını öngördüler ancak Çin Halk Cumhuriyeti 1949’da kurulduğunda bu durum büyük ölçüde değişti. Bundan sonra Amerikan politikası 1950’de tertiplen Kore savaşı, 1959’da başlayıp 1975’te Birleşik Devletlerin onur kırıcı mağlubiyetiyle sona eren Vietnam ya da İkinci Hind-i Çinî savaşı ile Çin’i kuşatma siyasetine kaydı. 1972’de Nixon-Kissinger ikilisinin Pekin’e yaptığı yolculukla başlayan siyaset değişikliği Çin’i Amerikan ve Batılı yatırım ve mallarına ekonomik olarak bağımlı kılarak etki altına alma girişimiydi. Yüzyılın sonunda Amerikan elit çevrelerindeki bazı gruplar bu ekonomik stratejinin Asya’da Birleşik Devletlerin kontrol edemeyeceği bir iktisadî süper güç yaratacağından endişe ettiler. 2001’de Bush-Cheney yönetimi ile ABD Çin politikası daha saldırgan bir tavır almaya başladı. Mayıs 1999’da Çin’in Belgrad Büyükelçiliğinin Amerikan NATO kuvvetlerince bombalanması Amerika’nın Çin’e karşı değişen siyasetinin sinyallerini veren bilinçli bir saldırıydı.

(2) Hayatı boyunca Rusya’ya karşı öç duygularıyla dolu olan bir Polonyalı olan Brzezinski 1997’deki

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

aydınlatıcı Büyük Satranç Tahtası: Amerikan Üstünlüğü ve Onun Jeostratejik Zorun-lulukları adlı kitabında, açıkça Mackinder'ı övmesine karşın adını Halfrod yerine dikkatsizce Harold olarak belirtti. Rockefeller grubunun on yıldır parçası olan ve 2008'de Barack Obama'ya dış siyaset danışmanlığı yapan Brzezinski kitapta şöyle yazıyordu: "emperyal jeo-stratejinin üç büyük zorunluluğu: tebaası arasında gizli anlaşmaları engellemek ve güvenlik açısından birbirlerine bağımlılıklarını sağlamak, vergi verenleri uysallaştırmak ve korumak ve barbarların bir araya gelmesine engel olmaktır." (Brzezinski, ae, sf.40) Brzezinski için bir araya gelmelerine engel olunması gereken en endişe verici 'barbarlar' iki Avrasya gücü olan Çin ve Rusya idi.

(3) Stephen M. Speaks, Korgeneral., 2008 *ORDU MODERNİZASYONU STRATEJİSİ*, 25 Temmuz 2008, Ordu Bakanlığı, Vaşington D.C., 7.

(4) ae., 9.

(5) ae., 5, 6.

(6) Brzezinski, ae.

(7) Marshall'ın hamilik yaptığı kişilerin tam listesi için Yedinci Bölüm:Askeri Meselelerde Bir Devrim? Bölümüne bkznz.

(8) ae., Önsöz.

(9) Kissinger'ın 1975 NSSM-200 belgesi hakkında daha yarıntılı bir açıklama için F. William Engdahl'ın, *Ölüm Tohumları: Kalıtımın Arkasındaki Karanlık Oyunlar* kitabına bkznz., Bilim+Gönül Yayınları

(10) ae., 6.

(11) *China Daily*, "Çin Afrika'ya yardım paketleri öneriyor," 4 Kasım, 2006, www.chinadaily.com.cn.

(12) ae., 7

[Bu yazı, Politika Dergisi Sayı 24'te yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile özgün sayıyı indirmenizi salık verimiz. Sayı 24'ü indirmek için [buraya tıklayınız](#)-^[2]]

Hayır

Yorumlar

- [E-Dergi Yazıları](#) [3]
- [Dış Siyasa](#) [4]

Kaynak URL (02/05/2024 - 11:27 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/makale/yapay-demokrasi-cine-karsi-1>

Bağlantılar:

[1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/f-william-engdahl>

[2] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD24.zip>

[3] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/e-dergi-yazilari>

[4] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>